

Rządowy program pomocy uczniom w 2011 r. – „Wyprawka szkolna”

I. WSTĘP

Zmiany wprowadzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17), wymagają kontynuacji działań sprzyjających wyrównywaniu szans edukacyjnych grup uczniów pochodzących z rodzin o niskim statusie ekonomicznym, którzy rozpoczynają edukację opartą na nowej podstawie programowej kształcenia ogólnego.

Wprowadzenie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego wiąże się z koniecznością dopuszczenia do użytku szkolnego nowych podręczników dla uczniów rozpoczynających naukę w klasie III szkoły podstawowej, w klasie III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, w klasie III gimnazjum, w klasie III ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, w klasie III ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych lub w klasie VI ogólnokształcącej szkoły baletowej.

Respektując postanowienia Konwencji o Prawach Dziecka (art. 2 i 27) oraz realizując politykę wyrównywania szans edukacyjnych dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci z rodzin o niskim statusie ekonomicznym, Rząd postanowił w 2011 r. realizować program pomocy uczniom w formie dofinansowania zakupu podręczników.

W roku 2011 programem będą objęci uczniowie rozpoczynający edukację szkolną na poziomie szkoły podstawowej oraz gimnazjum, tj. naukę: w klasach I-III szkoły podstawowej, w klasach I-III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, w klasie III gimnazjum, w klasie III ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia,

w klasie III ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych lub w klasie VI ogólnokształcącej szkoły baletowej. W wymienionych typach szkół artystycznych realizuje się zarówno kształcenie ogólne w zakresie odpowiednio szkoły podstawowej i gimnazjum, jak i kształcenie artystyczne.

W 2011 r. programem będą objęci także uczniowie słabo widzący, niesłyszący, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, uczęszczający w roku szkolnym 2011/2012 do szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych: zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych, techników, uzupełniających liceów ogólnokształcących i techników uzupełniających, zwanych dalej „szkołami ponadgimnazjalnymi”, dla dzieci i młodzieży, lub do ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, ogólnokształcących szkół baletowych lub liceów plastycznych.

Wyżej wymienieni uczniowie realizują podstawę programową kształcenia ogólnego tę samą, co ich pełnosprawni rówieśnicy i mogą korzystać z podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, dostępnych na rynku. Decyzję w tej sprawie podejmuje nauczyciel przedmiotu, który na podstawie art. 22a ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty ma prawo wyboru podręcznika. Dofinansowanie obejmuje tylko podręczniki do kształcenia ogólnego, w tym specjalnego.

Zgodnie z art. 71d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty podręczniki szkolne i książki pomocnicze do kształcenia specjalnego dla uczniów z upośledzeniem umysłowym, niewidomych, słabo widzących i niesłyszących są dofinansowywane z budżetu państwa, z części której dysponentem jest minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

Czynniki ekonomiczno-społeczne mają ważny wpływ na edukację młodego człowieka, a jakość nauczania gwarantuje sukces na rynku pracy. Priorytetowym zadaniem Państwa jest likwidacja ubóstwa i społecznego wykluczenia. Program polegający na dofinansowaniu zakupu podręczników dla uczniów jest elementem systemu działań mających na celu zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży. Założenia programu są spójne z polityką Unii Europejskiej, która wskazuje na istnienie ok. 80 mln obywateli Unii Europejskiej, nadal zagrożonych ubóstwem, z czego jedna czwarta to dzieci.

W związku z powyższym, korzystając z doświadczeń lat ubiegłych w realizacji programów wyrównujących warunki startu szkolnego, przygotowano Rządowy program pomocy uczniom w 2011 r. – „Wyprawka szkolna”.

Szczegółowe warunki udzielania pomocy uczniom objętym programem określi, w drodze rozporządzenia, Rada Ministrów.

II. CEL PROGRAMU

Celem programu jest wyrównywanie szans edukacyjnych i wspieranie rozwoju edukacyjnego uczniów przez dofinansowanie zakupu podręczników.

III. BENEFICJENCI PROGRAMU

Beneficjenci końcowi programu (osoby bezpośrednio korzystające z pomocy):

- 1) uczniowie rozpoczynający w roku szkolnym 2011/2012 naukę: w klasach I-III szkoły podstawowej, w klasach I-III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, w klasie III gimnazjum, w klasie III ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, w klasie III ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych lub w klasie VI ogólnokształcącej szkoły baletowej;
- 2) uczniowie słabo widzący, niesłyszący, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa

w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, zwani dalej „uczniami niepełnosprawnymi”, uczęszczający w roku szkolnym 2011/2012 do szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, dla dzieci i młodzieży, lub do ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, ogólnokształcących szkół baletowych lub liceów plastycznych, zwanych dalej „szkołami artystycznymi”.

Beneficjenci pośredni programu:

- 1) rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i życiowej, którym należy zapewnić dofinansowanie zakupu podręczników dla uczniów rozpoczynających w roku szkolnym 2011/2012 naukę: w klasach I-III szkoły podstawowej, w klasach I-III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, w klasie III gimnazjum, w klasie III ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, w klasie III ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych lub w klasie VI ogólnokształcącej szkoły baletowej;
- 2) rodziny wychowujące uczniów niepełnosprawnych uczęszczających w roku szkolnym 2011/2012 do szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, dla dzieci i młodzieży, lub do szkół artystycznych;
- 3) jednostki samorządu terytorialnego odpowiedzialne za lokalną politykę oświatową i społeczną;
- 4) Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników uczeń może otrzymać tylko ze względu na jedno z trzech wyszczególnionych poniżej kryteriów.

Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników będzie przysługiwać:

- 1) uczniom pochodzącym z rodzin spełniających kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.¹⁾);

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 202, poz. 1551, Nr 219, poz. 1706 i Nr 221, poz. 1738, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 40, poz. 229, Nr 81, poz. 527, Nr 125, poz. 842 i Nr 217, poz. 1427 oraz z 2011 r. Nr 81, poz. 440.

- 2) uczniom pochodzącym z rodzin niespełniających kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w przypadkach określonych w art. 7 tej ustawy, na podstawie decyzji dyrektora szkoły, do której uczęszcza uczeń.

Liczba uczniów, którym zostanie udzielona pomoc, zgodnie z tym kryterium, nie może przekroczyć w danej gminie 10% ogólnej liczby uczniów klas I-III szkoły podstawowej, klas I-III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, klasy III gimnazjum, klasy III ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasy III ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych i klasy VI ogólnokształcącej szkoły baletowej, z wyjątkiem szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

W przypadku szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, liczba uczniów, którym zostanie udzielona pomoc, zgodnie z tym kryterium, nie może przekroczyć 10% ogólnej liczby uczniów klas I-III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, klasy III ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasy III ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych i klasy VI ogólnokształcącej szkoły baletowej, prowadzonych przez tego ministra.

- 3) uczniom niepełnosprawnym uczęszczającym w roku szkolnym 2011/2012 do szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, dla dzieci i młodzieży, lub do szkół artystycznych.

Uczniowie ci realizują podstawę programową kształcenia ogólnego tę samą, co ich pełnosprawni rówieśnicy i mogą korzystać ze wszystkich podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, nie tylko tych, które są opracowywane z przeznaczeniem dla uczniów słabo widzących, niesłyszących lub z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim.

Dofinansowanie zakupu podręczników będzie wynosić:

<ul style="list-style-type: none"> – dla uczniów klas I-III szkół podstawowych, – dla uczniów klas I-III ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, – dla uczniów niepełnosprawnych klas I-III szkół podstawowych oraz uczniów niepełnosprawnych klas I-III ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, 	do kwoty 180 zł
<ul style="list-style-type: none"> – dla uczniów klas III gimnazjów, – dla uczniów klas III ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, uczniów klas III ogólnokształcących szkół sztuk pięknych oraz uczniów klas VI ogólnokształcących szkół baletowych, – dla uczniów niepełnosprawnych klas I-III gimnazjów, uczniów niepełnosprawnych klas I-III ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, uczniów niepełnosprawnych klas I-III ogólnokształcących szkół sztuk pięknych oraz uczniów niepełnosprawnych klas IV-VI ogólnokształcących szkół baletowych, 	do kwoty 325 zł
<ul style="list-style-type: none"> – dla uczniów niepełnosprawnych klas IV-VI szkół podstawowych, uczniów niepełnosprawnych klas IV-VI ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia oraz uczniów niepełnosprawnych klas I-III ogólnokształcących szkół baletowych, 	do kwoty 210 zł
<ul style="list-style-type: none"> – dla uczniów niepełnosprawnych zasadniczych szkół zawodowych, 	do kwoty 315 zł
<ul style="list-style-type: none"> – dla uczniów niepełnosprawnych szkół ponadgimnazjalnych, z wyłączeniem zasadniczych szkół zawodowych, – dla uczniów niepełnosprawnych klas IV-VI ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, uczniów niepełnosprawnych klas IV-VI ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, uczniów niepełnosprawnych klas VII-IX ogólnokształcących 	do kwoty 390 zł

szkół baletowych oraz uczniów niepełnosprawnych liceów plastycznych	
--	--

Programem zostaną objęci uczniowie rozpoczynający naukę: w klasach I-III szkoły podstawowej, w klasach I-III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, w klasie III gimnazjum, w klasie III ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, w klasie III ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych i w klasie VI ogólnokształcącej szkoły baletowej, tj. 430 326 uczniów.

Ponadto programem zostaną objęci uczniowie niepełnosprawni uczęszczający w roku szkolnym 2011/2012 do szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, dla dzieci i młodzieży, lub szkół artystycznych, tj. 84 909 uczniów.

Razem będzie to grupa 515 235 uczniów.

Z danych Ministerstwa Edukacji Narodowej (zebranych w sprawozdaniach przez kuratorów oświaty w grudniu 2010 r.) wynika, że z pomocy w ramach Rządowego programu pomocy uczniom w 2010 r. – „Wyprawka szkolna” oraz wypłaty uczniom zasiłku powodziowego na cele edukacyjne, z dofinansowania zakupu podręczników skorzystało 16% ogólnej liczby uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, tj. 262 536 uczniów, w tym 26 908 uczniów niepełnosprawnych (33% uprawnionych).

Szacowana liczba uczniów uprawnionych do objęcia pomocą w formie dofinansowania zakupu podręczników:

- 1) 17% uczniów wymienionych w programie otrzyma pomoc ze względu na kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. 260 967 uczniów,
- 2) 10% uczniów wymienionych w programie otrzyma pomoc poza kryterium dochodowym, ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. 153 510 uczniów,
- 3) uczniowie niepełnosprawni uczęszczający w roku szkolnym 2011/2012 do szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, dla dzieci i młodzieży, lub do szkół artystycznych, otrzymujący dofinansowanie zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym specjalnego, tj. 84 909 uczniów;

- 4) dzieci sześćoletnie, które otrzymały możliwość rozpoczęcia nauki w klasie I szkoły podstawowej, tj. 15 849 uczniów.

W roku szkolnym 2010/2011 liczba dzieci pięcioletnich objętych wychowaniem przedszkolnym wynosi 293 500. Ministerstwo Edukacji Narodowej szacuje, że z tej grupy dzieci w roku szkolnym 2011/2012 20% dzieci sześćoletnich rozpocznie naukę w klasie I szkoły podstawowej, tj. około 58 700. Z tej grupy uprawnionych uczniów będzie 27%, tj. 15 849 uczniów.

Struktura grupy beneficjentów końcowych:

- 1) uczniowie klasy III gimnazjum oraz klasy III ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasy III ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych i klasy VI ogólnokształcącej szkoły baletowej, którzy w roku szkolnym 2009/2010 jako uczniowie klasy I gimnazjum, klasy I ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasy I ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych i klasy IV ogólnokształcącej szkoły baletowej rozpoczęli kształcenie zgodnie z nową podstawą programową kształcenia ogólnego.

W roku szkolnym 2011/2012 wprowadzona zostanie nowa podstawa programowa kształcenia ogólnego do klas III gimnazjów. Liczba uczniów rozpoczynających naukę w klasie III gimnazjum, w klasie III ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, w klasie III ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych lub w klasie VI ogólnokształcącej szkoły baletowej wyniesie około 428 600 uczniów. Z tej grupy uczniów liczba uczniów uprawnionych wyniesie 115 722.

- 2) uczniowie niepełnosprawni, uczęszczający w roku szkolnym 2011/2012 do szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, dla dzieci i młodzieży, lub do szkół artystycznych.

Szacuje się, że w roku szkolnym 2011/2012 pomoc w ramach programu otrzyma 515 235 dzieci i młodzieży, w tym około:

- 1) 314 604 uczniów klas I-III szkół podstawowych oraz uczniów klas I-III ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia;

- 2) 115 722 uczniów klas III gimnazjów, klas III ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, klas III ogólnokształcących szkół sztuk pięknych oraz klas VI ogólnokształcących szkół baletowych;
- 3) 84 909 uczniów niepełnosprawnych uczęszczających w roku szkolnym 2011/2012 do szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, dla dzieci i młodzieży, lub do szkół artystycznych.

IV. SPOSÓB REALIZACJI I FINANSOWANIA PROGRAMU

Organem koordynującym program jest Minister Edukacji Narodowej.

Koordinatorem programu na szczeblu wojewódzkim jest wojewoda, realizujący zadanie przez kuratora oświaty. W przypadku ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, ogólnokształcących szkół baletowych i liceów plastycznych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, koordynatorem programu jest Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Na realizację programu zaplanowano 115 000 tys. zł w ustawie budżetowej na 2011 rok, ze środków zaplanowanych w rezerwie celowej Nr 26 budżetu państwa „Dofinansowanie Narodowego Programu Stypendialnego, w tym wyprawka szkolna”.

Minister Edukacji Narodowej przedstawi propozycję podziału środków na poszczególne województwa oraz dla Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego i przekaże ją Ministrowi Finansów oraz wojewodom i Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego:

- do dnia 27 maja 2011 r. – w części dotyczącej pierwszej transzy;
- do dnia 20 września 2011 r. – w części dotyczącej drugiej transzy.

Podział środków na poszczególne województwa obliczony zostanie według zasady: liczba uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy w poszczególnych rocznikach x odpowiednio 180 zł, 325 zł, 210 zł, 315 zł lub 390 zł.

Liczba uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, pobierających naukę w klasach I-III szkoły podstawowej, w klasach I-III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, w klasie III gimnazjum, w klasie III ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, w klasie III ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych i w klasie VI ogólnokształcącej szkoły baletowej oraz liczba uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, dla dzieci i młodzieży, lub do szkół artystycznych, z wyjątkiem szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zostanie wskazana przez wojewodów na podstawie informacji zebranych z poszczególnych gmin. W przypadku szkół podstawowych specjalnych, gimnazjów specjalnych oraz szkół ponadgimnazjalnych, w tym specjalnych, gmina, na terenie której znajdują się wyżej wymienione szkoły, zwraca się do organów prowadzących te szkoły o udzielenie informacji o szacunkowej liczbie uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy z programu, uczęszczających do tych szkół.

Liczba uczniów, uprawnionych do otrzymania pomocy, pobierających naukę w klasach I-III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, w klasie III ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, w klasie III ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych i w klasie VI ogólnokształcącej szkoły baletowej oraz liczba uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do szkół artystycznych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zostanie wskazana przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Wojewoda przekaze dotacje gminom, zgodnie z zasadą: liczba uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy w poszczególnych rocznikach x odpowiednio 180 zł, 325 zł, 210 zł, 315 zł lub 390 zł.

Gmina ustali liczbę uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, przy czym liczba uczniów, którym zostanie udzielona pomoc w tym trybie nie może przekroczyć w danej gminie 10% ogólnej liczby uczniów klas I-III szkoły podstawowej, klas I-III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, klasy III gimnazjum, klasy III ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasy III ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych i klasy VI ogólnokształcącej szkoły

baletowej, z wyjątkiem uczniów niepełnosprawnych oraz uczniów szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Gmina prześle dyrektorom odpowiednio szkół podstawowych i gimnazjów informację o liczbie uczniów, którzy mogą zostać objęci pomocą w danej szkole ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, oraz prześle środki na dofinansowanie zakupu podręczników.

Gmina prześle dyrektorom odpowiednio ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych i ogólnokształcących szkół baletowych, z wyjątkiem szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, informację o liczbie uczniów, którzy mogą zostać objęci pomocą w danej szkole ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz prześle środki na dofinansowanie zakupu podręczników.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego dokona podziału liczby uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, przy czym liczba uczniów, którym zostanie udzielona pomoc w tym trybie nie może przekroczyć 10% ogólnej liczby uczniów klas I-III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, klasy III ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasy III ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych i klasy VI ogólnokształcącej szkoły baletowej, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego prześle dyrektorom odpowiednio ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych i ogólnokształcących szkół baletowych informację o liczbie uczniów, którzy mogą zostać objęci pomocą w danej szkole ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz prześle środki na dofinansowanie zakupu podręczników.

Dyrektor odpowiednio szkoły podstawowej, ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, gimnazjum, ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych i ogólnokształcącej szkoły baletowej, dokona zwrotu kosztów zakupu podręczników rodzicom uczniów (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym), po przedłożeniu dowodu zakupu podręczników. W przypadku szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego inne niż gminy, osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub przez osoby fizyczne, zwrotu kosztów zakupu podręczników rodzicom uczniów (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym) dokona odpowiednio wójt gminy, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na siedzibę szkoły.

W przypadku zakupów indywidualnych dowodem zakupu podręczników jest faktura VAT wystawiona imiennie na ucznia, rodzica, prawnego opiekuna lub rodzica zastępczego lub rachunek, paragon lub oświadczenie o zakupie podręczników. W przypadku oświadczenia o zakupie podręczników należy podać informację o rozliczeniu wydatków tylko w ramach omawianego programu.

W przypadku zakupu podręczników dla grupy uczniów, koszty zakupu podręczników są zwracane po przedłożeniu potwierdzenia zakupu wystawionego przez podmiot dokonujący zakupu. Potwierdzenie zakupu powinno zawierać: imię i nazwisko ucznia, klasę, do której uczeń będzie uczęszczał, adres szkoły, wykaz zakupionych podręczników, kwotę zakupu, datę zakupu i czytelny podpis podmiotu, który dokonał zakupu. Podmiot dokonujący zakupu podręczników wystawia potwierdzenie zakupu na podstawie faktury VAT oraz listy uczniów, dla których zakupiono podręczniki.

Zwrot kosztów zakupu podręczników nie może przekroczyć odpowiednio kwot: 180 zł, 325 zł, 210 zł, 315 zł, 390 zł.

Środki na realizację programu zostaną przekazane w dwóch transzach:

- 1) pierwsza transza (w wysokości nie mniejszej niż 50% planowanych środków) – obliczona zostanie na podstawie wstępnych danych, dotyczących liczby uczniów uprawnionych do korzystania z pomocy w formie zakupu podręczników, otrzymanych z poszczególnych województw; pierwsza transza

obejmuje także środki dla Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego obliczona na podstawie wstępnych danych, dotyczących liczby uczniów uprawnionych do korzystania z pomocy w formie zakupu podręczników, otrzymanych od Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego;

- 2) druga transza - stanowić będzie uzupełnienie niezbędnych środków potrzebnych gminom i Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego do pełnego zrealizowania programu, obliczona po zebraniu przez wojewodów i Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego ostatecznych danych o liczbie uczniów korzystających z pomocy.

V. ZASADY UDZIELANIA POMOCY

1. Przyznanie pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników następuje na wniosek rodziców ucznia (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych), a także nauczyciela, pracownika socjalnego lub innej osoby - za zgodą przedstawiciela ustawowego lub rodziców zastępczych.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się do dyrektora odpowiednio szkoły podstawowej, ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, gimnazjum, ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, ogólnokształcącej szkoły baletowej, liceum plastycznego i szkoły ponadgimnazjalnej, do której uczeń będzie uczęszczał w roku szkolnym 2011/2012.

3. Dyrektor szkoły, z wyjątkiem szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, sporządza listę uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, w tym uczniów z rodzin, które nie spełniają kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, którzy mogą otrzymać pomoc ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz uczniów niepełnosprawnych, i przekazuje ją odpowiednio wójtowi gminy, burmistrzowi lub prezydentowi miasta, właściwemu ze względu na siedzibę szkoły.

4. Dyrektor odpowiednio ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły sztuk

pięknych i ogólnokształcącej szkoły baletowej, prowadzonej przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, sporządza listę uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, w tym uczniów z rodzin, które nie spełniają kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, którzy mogą otrzymać pomoc ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz uczniów niepełnosprawnych, i przekazuje ją Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

5. Dyrektor liceum plastycznego prowadzonego przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, sporządza listę uczniów niepełnosprawnych i przekazuje ją Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

6. Po otrzymaniu listy uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, w tym uczniów z rodzin, które nie spełniają kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, którzy mogą otrzymać pomoc ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz uczniów niepełnosprawnych, odpowiednio wójt gminy, burmistrz lub prezydent miasta ustala liczbę uczniów, którzy mogą zostać objęci pomocą w danej szkole i powiadamia dyrektorów szkół o podziale środków.

7. W przypadku szkoły podstawowej, gimnazjum, ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, ogólnokształcącej szkoły baletowej, szkoły ponadgimnazjalnej i liceum plastycznego prowadzonej przez gminę odpowiednio wójt gminy, burmistrz lub prezydent miasta przekazuje środki na dofinansowanie zakupu podręczników na rachunek bankowy szkoły.

8. W przypadku szkoły podstawowej, gimnazjum, ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, ogólnokształcącej szkoły baletowej, szkoły ponadgimnazjalnej i liceum plastycznego prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego inną niż gmina, osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego lub przez osobę fizyczną, zwrotu kosztów zakupu podręczników

rodzicom (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym) dokonuje odpowiednio wójt gminy, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na siedzibę szkoły.

9. Dyrektor odpowiednio ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych i ogólnokształcącej szkoły baletowej, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, informację o przyznanej liczbie uczniów, którzy mogą zostać objęci pomocą w danej szkole ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej otrzymuje od Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

10. Po otrzymaniu listy uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, w tym uczniów z rodzin, które nie spełniają kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, którzy mogą otrzymać pomoc ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, oraz uczniów niepełnosprawnych minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przekazuje środki na dofinansowanie zakupu podręczników na rachunek bankowy szkoły.

VI. WARUNKI PRYZNAWANIA ŚRODKÓW NA REALIZACJĘ PROGRAMU

1. Dotację dla gmin na realizację programu przekazuje wojewoda, na wniosek odpowiednio wójta gminy, burmistrza lub prezydenta miasta.

2. Do wniosku należy dołączyć informację o liczbie uczniów na terenie gminy:

1) uczniów objętych programem, z wyjątkiem uczniów szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego:

a) pochodzących z rodzin spełniających kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,

b) pochodzących z rodzin niespełniających kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zgłoszonych ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;

2) uczniów niepełnosprawnych objętych programem, z wyjątkiem uczniów szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

3. Na wniosek Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Minister Edukacji Narodowej określi wysokość środków przeznaczonych na realizację programu w odniesieniu do:

- 1) uczniów objętych programem ze szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, którzy:
 - a) pochodzą z rodzin, które spełniają kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
 - b) pochodzą z rodzin, które nie spełniają kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zgłoszonych ze względu na przypadki określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 2) uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

4. Niewykorzystana lub wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem dotacja podlega zwrotowi na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.²⁾).

VII. ZADANIA DLA MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

1. Poinformowanie, za pośrednictwem kuratorów oświaty, gmin i powiatów oraz rodziców uczniów (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych) o programie i sposobie jego realizacji.

2. Zebranie od wojewodów oraz od Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego informacji o liczbie uczniów, którzy spełniają warunki uprawniające do otrzymania pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152, poz. 1020, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726.

3. Podział środków z rezerwy celowej pomiędzy wojewodów i Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz wystąpienie do Ministra Finansów o uruchomienie środków dla wyżej wymienionych dysponentów budżetu.
4. Systematyczne monitorowanie realizacji programu.
5. Zebranie danych o realizacji programu od wojewodów oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
6. Analiza i ocena realizacji programu w skali kraju - opracowanie zbiorczej informacji o realizacji programu.

VIII. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Lp.	Zadanie	Termin realizacji
1.	Przekazanie Ministrowi Edukacji Narodowej przez wojewodów oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wstępnych danych o liczbie uczniów uprawnionych do objęcia programem.	do dnia 26 maja 2011 r.
2.	Poinformowanie przez Ministra Edukacji Narodowej właściwych dysponentów części budżetowych i Ministra Finansów o wysokości środków przyznanych w I transzy na dofinansowanie zakupu podręczników.	do dnia 27 maja 2011 r.
3.	Wystąpienie właściwych dysponentów części budżetowych do Ministra Finansów o zwiększenie planu wydatków na realizację programu.	do dnia 3 czerwca 2011 r.
4.	Przekazanie przez wojewodów i Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zweryfikowanych danych o liczbie uczniów uprawnionych do objęcia programem.	do dnia 15 września 2011 r.
5.	Poinformowanie przez Ministra Edukacji Narodowej właściwych dysponentów części budżetowych i Ministra Finansów o wysokości środków przyznanych w II transzy na dofinansowanie zakupu podręczników.	do dnia 20 września 2011 r.
6.	Wystąpienie właściwych dysponentów części budżetowych do Ministra Finansów o zwiększenie	do dnia

	planu wydatków na realizację programu.	30 września 2011 r.
7.	Realizacja zwrotu rodzicom (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym) kosztu zakupu podręczników.	do dnia 15 listopada 2011 r.
8.	Podsumowanie programu w województwach. Przekazanie Ministrowi Edukacji Narodowej przez wojewodów i Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego danych o realizacji programu.	do dnia 30 listopada 2011 r.
9.	Dokonanie przez Ministra Edukacji Narodowej analizy i oceny realizacji programu w skali kraju - opracowanie zbiorczej informacji o realizacji programu.	do dnia 31 stycznia 2012 r.

IX. DZIAŁANIA LEGISLACYJNE

Niezbędne będzie wydanie, zgodnie z upoważnieniem zawartym w art. 90u ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników.